

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Eliseus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Conferentia LXXXVI. An in materia venerea indirectè tantùm voluntaria
saltem, detur parvitas materiæ ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

tactus partium verecundarum dum delectationem veneream per se directe non intendunt, excusant à peccato mortali; quia tales naturâ suâ nimium ad libidinem provocant; & certè graviora sunt peccata, si fiant circa personas ejusdem sexûs, quàm diversi, quia tunc ad gravius peccatum disponunt, ut notat Sanch. l. 9. de matrim. disp. 46. n. 18. sive ex intentione agentis, captantis scilicet directe delectationem veneream, circa quascunque partes fiant, etiam alias honestas. Cujusmodi sunt tactus faciei, compressio manuum, pulsatio pedum &c. Atque tunc tanta sunt peccata quanta est intentio facientis; utpote simplicis delectationis morosæ fornicationis, adulterii, sodomiae &c.

CONFERENTIA LXXXVI.

An in materia venerea indirectè tantùm voluntaria saltem, detur parvitas materiae?

156. **R**ESOLUTIO I. admittenda est parvitas materiae excusans à mortali in impudicitia quoad delectationem solùm indirectè voluntariam, in causa scilicet levi posita, vel non ablata, secluso consensu & periculo consensus in ipsam delectationem, pollutionem, vel alium opus turpe. Ita uterque Marchant. apud Patrit. hic. n. 10.

Ratio est: quia valde rationabile & consonum est fragilitati humanæ, quod homo sub peccato mortali, non teneatur evitare omnem actionem levem, ex qua est periculum exurgendi aliquos motus delectationis venereæ: & cum hi motus

M 5

longè

longè facillimè exurgant, ut sint mortales, omnino requiri debet majus voluntarium, quàm indirectum in causa maximè levi & de se veniali tantum. Alioquin certè oporteret condemnare peccati mortalis omnem conversationem non necessariam virorum cum feminis, juvenum cum puellis, colloquia familiaria, choreas, aliasque recreationes etiam honestas; cum in iis facillimè incurrant aspectus blandi, verba lenia, tactus, oscula, amplexus & alia hujusmodi venialia, ex quibus plerumque oriuntur motus aliqui venerei, quos tamen secluso consensu una cum veniali causâ sua meritò censemus veniales. Itaque omni culpa vacabunt aspectus, tactus, oscula, amplexus, aut *honestatis* causa pro more patriæ: aut *necessitatis* ad medendum, naturam sublevandam &c. Venialem verò solum culpam continent aspectus, tactus, oscula, amplexus levitatis vel curiositatis gratia obiter facti absque ulteriori voluntaria tendentia in delectationem veneream, etsi præter intentionem subsequatur. Sanè difficillimum esset confessariis statim peccati mortalis condemnare juvenes & procos passim aliquibus tactibus, osculis & amplexibus utentes erga puellas honestè amatas, etsi inde levem aliquam voluptatulam sensibilem captent, dummodo absit periculum consensus in venerea. Hinc ergò sequitur

157. RESOLUTIO II. Casuum cõmuniter contingentium I. oscula inter omnino solutos obiter facta, venialia sunt etsi sensibilis aliqua voluptas sequatur, seclusâ delectatione & consensu

turpi. At verò facta cum ardore & morâ ; utpote replicatis diu in ore osculis, ob morale periculum libidinis, ordinariè mortalem culpam contrahunt. Ita communis.

II. Osculari pueros ex amore teneræ infantilis ætatis, vel tangendo captare delectationem sensibilem ex mollitie teneræ carnis, secluso consensu turpi, nullum mortale, veniale tantum peccatum est. Sanch. & Jacob, Marchant.

III. Ancillæ pueros vestientes, lavantes, eorumque pudenda tangentes vel aspicientes, etsi motus sensualis exurgat secluso consensu vel complacentia turpi, aut non peccant, si ita officium exigat: aut solum venialiter, si ex curiositate faciant: mortaliter tamen peccarent, si id motus facerent ob morale periculum consensûs libidinosi.

IV. Aspicere animalia coeuntia ex curiositate tantum, seclusâ delectatione libidinosâ voluntariâ, veniale est; quia id non multum excitare solet ad libidinem. Insuper eadem animalia, præsertim minora, puta, catellos, catos, molliter tractare, demulcere, etiam eorum genitalia contrectare (res tamen pudicitiae & castitatis amatoribus meritò fugienda) ex curiositate tantum vel levitate absque impurâ delectatione, cum inde non excitetur tam vehemens delectatio, non nisi veniale esse docent Sanch. l. 9. de Matrim Disp. 46. n. 15. Dian. p. 2. tr. 17. resol. 37. addens adhuc quidpiam scilicet non esse mortale, cum non sit mortale impedire generationem bruti, sicut & ipsum occidere. Sed certè omnium sensu scdum est cogitare, ne-

ne-

nedum facere. *Vide Tambur. l. 7. Decal. c. 8. §. 2. n. 5.* At verò affectu libidinoso tangere eorum membra, non tantum mortale, sed etiam spectat ad peccatum bestialitatis, tanquam actus quidam inchoatus.

V. Personæ ejusdem sexûs simul balneantes, ex curiositate vel levitate invicem aspicientes in partibus verecundis, etiam cum motu sensibilitatis (secluso consensu turpi) non sunt condemnandæ peccati mortalis: secus est de personis diversi sexus; quia tunc est morale periculum libidinis. Seipsum autem aspicere, vel etiam tangere ex curiositate, seclusâ malâ intentione, complacentiâ, & periculo consensus turpis, ordinariè veniale est: quia minor est indecentia, & minus movent propria quàm aliena, si verò necessitas aliqua vel natura comoditas ita exigat, omni culpa vacabit, *secundum omnes.*

VI. Choreas ducere, etsi aspectibus, tactibus, osculis, amplexibus solitis aliqua delectatio sensibilis captetur seclusâ semper intentione vel consensu turpi, vel nullum vel veniale tantum peccatum est. *Cajetan. V. Choreæ. Filliucus Tract. 23. c. 10. ubi n. 224.* dicit: Rustici diebus festis non sunt prohibendi à choreis, modò fiant post missam: tum quia aliter otio vacarent, quod pejus esset; tum quia fiunt pro more Regionis, & publicè coram aliis, ideoque magna ex parte aufertur libidinis occasio; tum quia videntur conciliatrices amoris & benevolentix inter adolescentes & puellas in ordine ad matrimonia. Hæc ille. *Addit. Patrit. hic n. 20.* *Experientiâ patuisse, post ab-*

rogatas illas choreas publicas, multo majora mala patrata fuisse, quàm iis permiffis.

VII. Cantare, dicere, legere turpia, peccatum est juxta intentionem facientis: si enim fiant cum intentione vel complacentiâ turpi, mortalem: si ex curiositate vel levitate, solum venialem culpam habent. At verò componentes cantiones vel libros turpes ordinariè mortaliter peccant, ob scandalum saltem aliquorum: quemadmodum etiam turpes comædias exhibentes.

VIII. Denique scribere, mittere litteras amatorias, munera, favores similiter peccatum est juxta intentionem facientis: si enim faciant ex intentione libidinosa, vel animo provocandi alterum ad illicitam venerem mortale erit: si ex merâ levitate, joco, recreatione, veniale per se loquendo: si ad captandum vel fovendum honestum amorem in ordine ad matrimonium, culpâ vacabit. Intellige semper, *secluso periculo proprio vel alieno.* aut nisi scriptio vel pictura de se valde turpis esset, & ad libidinem provocatoria. Hæc paulò latius, quia in praxi frequentissima.

CONFERENTIA LXXXVII.

An in primo præcepto Decalogi detur parvitas materiæ?

158. *Patri Patritio nostro hic n. 21. est certa regula, in omnibus peccatis, quibus læditur bonum infinitum divisibile, posse dari parvitatem materiæ excusantem à mortali. Quia quando bonum, quod læditur, est divisibile*